

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

До реєстр. № 5353 від 08.04.21р.
№ 5353-1 від 15.04.21р.

Верховна Рада України

ВИСНОВОК

**до проектів Законів України
про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку
визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом
Європейського Союзу (реєстр. № 5353 від 08.04.2021р.) та**

**про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку
визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом
Європейського Союзу та уточнення процедури декларування
(реєстр. № 5353-1 від 15.04.2021р.)**

06 липня 2023 року
протокол № 144

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 06 липня 2023 року (протокол № 144) розглянув проекти законів України про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу (реєстр. № 5353 від 08.04.2021р.), поданий Кабінетом Міністрів України, та про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та уточнення процедури декларування (реєстр. № 5353-1 від 15.04.2021р.), поданий народним депутатом України Нестеренком К.О. та іншими народними депутатами України.

Вказані законопроекти включено до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (Постанова Верховної Ради України від 07.02. 2023р. № 2911-IX).

Розроблення проектів Законів, як зазначається у пояснювальних матеріалах, обумовлено необхідністю імплементації положень Митного кодексу Європейського Союзу (Регламент (ЄС) № 952/2013), Делегованого акта № 2446/2015, Імплементаційного акта № 2447/2015, Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII, у частині положень щодо визначення непреференційного походження при імпорті в Україну товарів.

Проектами Законів пропонується ідентичне викладення розділу II “Країна походження товару” Митного кодексу України в новій редакції, до якої включені такі положення Митного кодексу Європейського Союзу:

- мета визначення непреференційного походження товарів;
- особливості визначення походження приладдя, запасних частин та інструментів, нейтральних елементів і пакування;
- перелік товарів, повністю вироблених у даній країні;
- критерії достатньої переробки товарів, що виробляються з використанням матеріалів іноземного походження;
- перелік простих операцій;
- порядок перевірки митними органами сертифікатів про походження товарів (у тому числі електронних сертифікатів про походження) після завершення митного оформлення.

Єдиною відмінністю між законопроектами є те, що проектом за реєстр. № 5353-1 передбачено також внесення змін до статті 257 Митного кодексу України щодо уточнення процедури декларування, яким пропонується встановити необхідність зазначення у митній декларації відомостей про торговельну марку або відсутність у товарів торговельної марки. А у разі наявності у товарів більше однієї торговельної марки, законопроектом пропонується передбачити обов’язок зазначення відомостей про всі торговельні марки таких товарів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своїх висновках № 16/03-2022/140645 від 24.08.2022 та № 16/03-2022/140647 від 24.08.2022 висловлює зауваження та пропозиції до поданих законопроектів.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу у своїх висновках зазначає, що проекти законів не суперечать міжнародно-правовим зобов’язанням України в сфері європейської інтеграції за виключенням положень, які відносили б електроенергію до товарів, повністю отриманих в одній країні чи на її території, як це передбачається законопроектами. Крім того, положення проекту за реєстр. № 5353-1, зокрема зміни до статті 48 Митного кодексу України, потребують доопрацювання з метою приведення у відповідність з положеннями Конвенції про процедуру спільного транзиту. Комітет також звертає увагу на відсутність постатейної таблиці відповідності

законопроектів праву Європейського Союзу (acquis ЄС), міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Комітет з питань цифрової трансформації у своєму висновку від 28 01.2022р. до законопроектів пропонує пункт другий частини першої статті 43 проектів Законів викласти в такій редакції:

«Електронні документи про походження товару, створені або передані, або збережені та перетворені електронними засобами у візуальну форму, можуть використовуватися як і документи про походження товару на паперовому носії за умови дотримання законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, а також у сфері електронних довірчих послуг.»

Комітет з питань екологічної політики та природокористування у своєму висновку від 02.06.2021р. рекомендує прийняти за основу законопроект за реєстр. № 5353-1.

Згідно з висновками **Комітету Верховної Ради України з питань бюджету** законопроекти не матимуть прямого впливу на показники бюджету. Водночас вказаний Комітет звертає увагу на зауваження Міністерства фінансів України до проекту за реєстр. № 5353-1.

Міністерство фінансів України у своєму висновку до законопроекту за реєстр. № 5353-1 зазначає, що зміни, запропоновані до статті 257 Митного кодексу України, призведуть до невиправданого ускладнення митних формальностей під час поміщення товарів у митні режими, які не передбачають справляння митних платежів, особливо під час декларування товарів з метою їх переміщення митною територією України прохідним транзитом; спричинять невизначеність законодавчої норми, що може призвести до прийняття митними органами рішень, у подальшому визнаних у судовому порядку неправомірними (які саме відомості про торговельні марки має бути зазначено). Враховуючи наведене, Міністерство фінансів **вважає недоцільним розгляд проекту за реєстр. № 5353-1.**

Законопроекти потребують суттєвого юридичного та редакційного доопрацювання, зокрема, в частині уточнення назви та змісту певних статей, узгодження пропонованих змін чинним нормам Митного кодексу України, врахування пропозиції Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу щодо виключення положень, які відносили б електроенергію до товарів, повністю отриманих в одній країні, певних зауважень Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Оскільки зазначені законопроекти за своєю суттю є альтернативними відповідно до статті 100 Закону України “Про Регламент Верховної Ради України”, до них може бути застосована процедура, передбачена частиною другою статті 110 вказаного Закону, яка передбачає, що при розгляді альтернативних законопроектів головний комітет може рекомендувати Верховній Раді взяти за основу один із них або підготувати інший законопроект, який вноситься на розгляд Верховної Ради народними депутатами - членами цього комітету.

Пункт 1 частини першої статті 15 Закону України “Про комітети Верховної Ради України” надає Комітету право при здійсненні законопроектної функції, зокрема, розробляти з власної ініціативи проекти законів з питань, що віднесені до предметів відання, з наступним внесенням їх на розгляд Верховної Ради членами Комітету за його рішенням.

Під час засідання Голова Комітету Гетманцев Д.О. інформував народних депутатів-членів Комітету про результати проведеної роботи по підготовці доопрацьованого у Комітеті, відповідно до частини другої статті 110 Закону України “Про Регламент Верховної Ради України”, нового проекту Закону України за назвою “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю”.

Метою доопрацьованого законопроекту також є приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу. Крім того, норми законопроекту спрямовані на забезпечення прав і законних інтересів суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності у рамках чинних міжнародних договорів та впровадження застосування модернізованих (альтернативних) правил преференційного походження Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження, що дозволить імпортувати більш широкий перелік українських товарів до країн ЄС та товарів із цих країн - до України за максимально низькими ставками мита або без сплати мита.

Так само, як і у законопроектах за реєстр. № 5353 та № 5353-1, доопрацьованим проектом Закону пропонується викладення розділу II “Країна походження товару” Митного кодексу України в новій редакції, до якої включені такі положення Митного кодексу Європейського Союзу: мета визначення неpreferенційного походження товарів; особливості визначення походження приладдя, запасних частин та інструментів, нейтральних елементів і пакування; перелік товарів, повністю вироблених у даній країні; критерії достатньої переробки товарів, що виробляються з використанням матеріалів іноземного походження; перелік простих операцій; порядок перевірки митними органами сертифікатів про походження товарів (у тому числі електронних сертифікатів про походження) після завершення митного оформлення. Проектом акта також пропонується виключити статтю 37 Митного кодексу України (МКУ) щодо дотримання конфіденційності інформації при визначенні країни походження товару у зв’язку з тим, що питання конфіденційності інформації охоплені статтею 11 МКУ.

Разом з тим, на відміну від проектів Законів за реєстр. № 5353 та № 5353-1, доопрацьований законопроект пропонує удосконалений термінологічний апарат, усуває неузгодженості у статтях щодо визначення країни походження товару, уточнює редакцію статей, узгоджується з іншими розділами Митного кодексу України (зміни до статей 33¹, 212, 238, 257, 544, пункту 9¹²), відповідає

нормам Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2015/2446 щодо відсутності електроенергії в переліку товарів, повністю отриманих в одній країні чи на її території, передбачає наявність вимог щодо використання електронних документів про походження товару.

Також нормами доопрацьованого проекту врегульовуються питання, направлені на забезпечення виконання діючих міжнародних угод про вільну торгівлю в умовах російської агресії шляхом застосування правил прямого транспортування товарів із країни їхнього походження через території третіх країн, за винятком держави-агресора, встановлені вимоги до операцій з такими товарами та наведено перелік документів, які потрібні підприємствам для підтвердження перебування товарів під митним контролем у країнах транзиту.

Крім того, норми доопрацьованого законопроекту сприятимуть запровадженню у відносинах з країнами Європейського Союзу альтернативних правил преференційного походження товарів Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження.

Пояснювальні до законопроекту матеріали містять таблицю відповідності законопроекту праву Європейського Союзу (*acquis* ЄС), міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Під час обговорення доопрацьованого проекту закону народні депутати України-члени Комітету висловили підтримку запропонованій редакції законопроекту та звернули увагу на необхідність в подальшому розробки законодавчих ініціатив щодо перевірки документів про походження товарів, які заборонені до ввезення в Україну.

З огляду на вищезазначене та керуючись положеннями пункту 1 частини першої статті 15 Закону України “Про комітети Верховної Ради України”, частини третьої статті 93, частини першої статті 100, статті 108, частини другої статті 110 Закону України “Про Регламент Верховної Ради України”,

Комітет вирішив:

1. Підтримати редакцію доопрацьованого у Комітеті проекту Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю”, доручити народним депутатам України – членам Комітету, відповідно до частини другої статті 110 Закону України “Про Регламент Верховної Ради України”, оформити та в установленому порядку зареєструвати цей проект і внести його на розгляд Верховної Ради України.

2. Рекомендувати Верховній Раді України:

а) доопрацьований Комітетом проект Закону України про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу

та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю **включити до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;**

б) за наслідками розгляду в першому читанні прийняти **за основу та в цілому доопрацьований Комітетом проект** Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю” **з необхідними техніко-юридичними правками.**

3. Доповідати позицію Комітету щодо цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України доручено Сові О.Г. – Голові підкомітету з питань митної справи Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Додатки:

- 1) текст доопрацьованого законопроекту на 11 арк.;
- 2) порівняльна таблиця до доопрацьованого законопроекту на 24 арк.;
- 3) пояснювальна записка на 5 арк.;
- 4) проект Постанови на 1 арк.;
- 5) додаткові матеріали щодо відповідності законопроекту праву Європейського Союзу (acquis ЄС), міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції на 24 арк.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

